

RİFAİ DERVİŞLERİNE 10 MENKIBE

1.MENAKIB

- Seyyid Şerefüddîn Ebû Bekr tarafından nakledilmektedir: “Hicaz’a seyahat ederken Seyyid Ahmed es-Sayyâd ile birlikte idik. Yolumuz ‘Ceref’ denilen, çukur ve boş bir araziye düştü. Susuzluktan helak olmak üzereydik. Su aradıysak da bulamadık. Kafiledeki herkes İmam Seyyid Ahmed’in huzuruna gelince Seyyid ağladı, vecde gelerek, asasını yere vurdu. Vurduğu yerden parmak kalınlığında su fışkırdı. Bütün kafile ve binek hayvanları suya kandı böylelikle yola devam edilebildi. Yola çıkıp bir müddet yürüyünce geriye baktım ancak yerden kaynayan o suyu göremedim. Seyyid Ahmed es-Sayyâd’a dönüp: ‘Efendim, su kaybolup gitti. Keşke geriden gelecek insanlar için kalsa idi.’ dedim. Bunun üzerine Seyyid es-Sayyâd: ‘Hakk’ın inayeti ile susuzluğumu giderdim, kafiledekiler de suya kandı. Allah kullarına karşı rahîmdir, raûftur; binâenaleyh, halkı Hâlık’a bırak.’ diye buyurdu.”[1]

[1] Anadolu ve istanbulda rifaiyyenin sayyadiye kolu , Sayfa 60-61,doktora tezi,aliye uzunlar, Marmara üniversitesi

2. MENKIBE

- Seyyid Şerefüddîn Ebû Bekr'den nakledilen rivayette, her türlü canlının Ahmed es-Sayyâd'a hürmet gösterip, tazimde bulunması şu ifadelerle anlatılmaktadır:

  "Ne zaman bir nehrin kenarından geçsek, sudaki balıklar onu karşılar, ayaklarına üşüşürlerdi. Kırda çölde ne kadar binek hayvanı, zehirli sürüngenler, ceylanlar varsa onlar da aynı şekilde davranırlardı. Hatta hayvanların itaatkâr insanlar gibi yol kenarına dizilerek onu karşıladıklarına ve kadem-i şerîfini kokladıklarına şahit olduk."[2]

[2] Anadolu ve istanbulda rifaiyyenin sayyadiye kolu , Sayfa 61,doktora tezi,aliye uzunlar, Marmara üniversitesi

3. MENKIBE

- Haddâdiye köyünde, çocukları doğduktan sonra ölen bir kadın vardı. O kadın, "Eğer doğacak olan çocuğum yaşarsa, onu Seyyid Ahmed Rıfâî hazretlerinin hizmetine vereceğim" diye va‛d etti. Aradan zaman geçti, bir kız çocuğu oldu. Fakat doğan çocuk hem kambur, hem de topal idi. Çocuk büyüdüğünde, diğer çocukların alaylarına mâruz kalıyordu. Seyyid Ahmed Rıfâî (r.a.), birgün bu çocuğun köyüne gitti. Halk, kendisini köyün dışında karşıladılar. Bunlar arasında, sakat olan çocuk da vardı. Ahmed Rıfâî (r.a.) yaklaşınca, çocuk birden ileri fırlayıp ellerini öptü ve "Efendim! Siz, annemin de üstadısınız. Beni ne olur şu istihzâlardan, alaylardan kurtarınız!" diye yalvardı. Onun bu yalvarışı Ahmed Rıfâî‛ye (r.a.) çok te‛sîr etti ve mübârek gözyaşlarını tutamadı. Çocuğun başını ve sırtını okşayıp duâ ettiler. Çocuk derhal şifâya kavuştu. Kamburluğu ve topallığı kalmadı. Bunu gören halk, Ahmed Rıfâî hazretlerine "şeyh-ül-azca (topal kızın hocası)" lakabını verdiler.[3]

[3] İslam alimleri ansiklopedisi, cilt 6

4. MENKIBE

- Sabit el-Bunânî der ki : “Adiy oğullarından öyle adamlar gördüm ki biri namaz kılmaya başladığı zaman, en sonunda yatağına ancak emekleyerek gidebilirdi.[4]

- Züheyr el-akta dr ki : ölüm bahsi geçtiğinde Muhammed b. Sirinin gerginlikten bütün uzuvlarının canı çekilirdi.[5]

- Muhammed b. Sirin der ki ; bu ilim dindir onu kimden aldığınıza dikkat edin.[6]

- Ali b. Ebi Cemele ve Evzainin naklettiğine göre Ali b. El-Abbas her gün bin secde ederdi.[7]

---

[4] Hilyetul evliya,cilt 2, Sayfa 62, ebu nuaym, ocak yayınları

[5] Hilyetul evliya,cilt 2, Sayfa 86,ebu nuaym, ocak yayınları

[6] Hilyetul evliya,cilt 2, Sayfa 96 , ebu nuaym, Ocak yayınları

[7] Hilyetul evliya,cilt 2, Sayfa 489, ebu nuaym, Ocak yayınları

5.MENKIBE

- Serî der ki: “Kurtuluş üç şeydedir. Bunlar helal gıda yemek, takva sahibi olmak ve hidâyet yolunda olmaktır.”[8]

- Yûsuf b. Esbât der ki: Bir genç kendini ibadete verdiği zaman iblis: “Bunun yemeğinin nereden olduğuna bakın” der. eğer kötü yerden ise: “Onu bırakın. Onunla uğraşmaya gerek yoktur, o uğraşıp dursun. Sizin için onun nefsi yeter” der.[9]

- Halid b. Ma’dan der ki : Dünyada iken insanlarla alay edenlere kıyamet gününde : ‘haydi cennete girin’ denilir. Cennetin kapılarına geldikleri zamanda : ‘insanlarla alay ettiğiniz gibi sizinle alay edilmektedir’ Denilir.[10]

[8] Şuabul iman ,cilt 6, Sayfa 40, no:5389, beyhaki, ocak yayınları

[9] Şuabul iman, cilt 6, Sayfa 40, no: 5390, beyhaki, ocak yayınları

[10] Şuabul iman, cilt 6, Sayfa 505, no: 6332, beyhaki, ocak yayınları

6. MENKIBE

- **Şeyh Muhyiddin İbnü'l-Arabî**, *el-Fütûhât*'ın Vasâyâ bölümünde şöyle der: "Bulunduğumuz yerde halkın önde gelenlerinden bir adam -Allah korusun- cüzzâm hastalığına tutuldu. Onu gören bütün doktorlar, hastalığın tamamen kendisini kapladığını ve artık bu hastalığın çaresi kalmadığını söylediler. Onu bir de hadis âlimlerinden **Sa'du's-Suûd** adlı bir şeyh gördü. Peygamber Efendimiz'in hadislerine inancı çok güçlüydü. Adama: "Neden kendinin tedavisine bakmıyorsun?" diye sordu. Hasta adam: "Doktorlar bu hastalığın tedavisinin olmadığını söylediler." diye dert yandı. Sa'du's- Suûd sözüne şöyle devam etti: "Doktorlar yalan söylemişler. Nebi (a.s.) onlardan daha hazıkdır. O, çörek otu hakkında: "*Şüphesiz o bütün hastalıklara şifadır*.''[11] buyurmuştur. Senin tutulduğun hastalık da buna dâhildir." Sonra "Bana çörek otu ve bal getirin." dedi. Onları birbirine karıştırıp tepeden tırnağa kadar hastanın vücudunun her bir tarafına sürdü. Birazını da yalattı ve bir müddet o halde bıraktı. Sonra adam yıkandı. Eski hastalıklı derisinden sıyrılıp yeni ve sağlıklı bir deriye kavuştu. Dökülen saçları yeniden gelmeye başladı. Adam iyileşip eski sıhhatli haline döndü. Bu durumu gören doktorlar ve insanlar, şeyhin Allah Rasûlü'nün (a.s.) hadisine imanının kuvvetine hayran oldular. Sa'du's-Suûd (r.h.), hangi hastalığa yakalanırsa yakalansın ondan kurtulmak için muhakkak çörek otunu kullanırdı. Hatta gözü ağrısa onu çörek otuyla sürmeler ve o anda iyileşirdi."

  Görülüyor ki kuvvetli bir iman ve itmînan, Melik ve Mennân olan Allah'ın inâyetiyle kişinin arzu ettiklerini kendisine celb eder. Fakat özellikle bu zamanda böyle kuvvetli bir iman ve itmînana sahip kimseler gâyet azdır. Yardımcı olan, yalnız Allah'tır.[12]

---
[11] *Buhârî,* Tıb, 7; *Müslim,* Selam, 88; *Tirmizî,* Tıb, 5; *İbn Mâce,* Tib, 6
[12] Ruhul beyan tefsiri, cilt 7, İsmail Hakkı bursevi, erkam yayınları

7. MENKIBE

- Mü’minlerin emîri **Ali** (r.a.) der ki: “Mal biriktirenler canlı oldukları halde ölüdürler. Âlimler ise kıyâmete kadar hayattadırlar. Cesedleri kaybolur, ama eserleri insanlar arasında mevcuddur.”[13]

- **Hazreti Yahyâ b. Zekeriyyâ** (a.s.) da İblis’le gerçek sûretinde karşılaşmış ve: “Bana senin en sevdiğin ve en nefret ettiğin şeyi söyler misin?” demiş, İblis de ona şu cevâbı vermiştir: “Benim en çok sevdiğim insan cimri mü’min, en nefret ettiğim ise cömert fâsıktır.” Bunun üzerine hazreti Yahyâ (a.s.): “Bu nasıl olur?” demiş, o da şöyle cevap vermiştir: “Çünkü cimrinin cimriliği bana kâfîdir. Ama cömert fâsığın cömertliğini Allah’ın bilip de kabul etmesinden korkarım.” Daha sonra hazreti Yahya (a.s.)’ın peşine düşerek ona: “Şayet sen Yahyâ olmasaydın aslâ bunu sana haber vermezdim.” demiştir. Bu bilgi, *“Âkâmü’l-mercân”* isimli eserden alınmıştır.[14]

---

[13] Ruhul beyan, cilt 15, İsmail hakkı bursevi, Erkam yayınları

[14] Ruhul beyan , cilt 4, İsmail hakkı bursevi, Erkam yayınları

8. MENKIBE

- bir menkıbeye göre İlhanlı Devleti'nin kurucusu ve ilk hükümdarı olan Hülâgû Hristiyanların tesiri ile mescitleri yıktırmış, ezanları susturmuş ve İslâm'ın şiarlarını ortadan kaldırmaya başlamıştı. Bu durum karşısında beş yüz kadar Müslüman âlim Şemseddin Müsta'cel b. Rifâî'den yardım isterler. Kendisine yöneltilen bu isteği kabul eden Şemseddin Müsta'cel, sorunu çözmek için Hülâgû'nun yanına oğlu Şeyh Tâceddin b. Rifâî'yi gönderir. Şeyh Tâceddin de beraberinde çok sayıda müvelleh1251 dervişten oluşan bir toplulukla Hülâgû'nun yanına gider ve ona onun Hristiyanların etkisinde kaldığını ve Müslümanlara zulmettiğini söyler. Ayrıca ona büyük bir ateş yakılıp içine girilmesi, kimin hak ehli olduğuna ona göre karar verilmesi teklifinde bulunur. Hülâgû tarafından bu teklif kabul görür, akabinde büyük bir ateş yakılır. Şeyh Tâceddin ve müvelleh dervişler de ateşin içine girip namaz kılarlar ve sonuçta sâlimen ateşin içinden çıkarlar. Bu olay üzerine, Müslümanların hak yol üzerinde olduklarının anlaşıldığı ve üzerilerindeki eziyetlerin kalktığı kaydedilmiştir.[15]

[15] Ahmed er-rifai ve rifraiyye tarikatı, Sayfa 323, Ergün öztürk , doktora tezi, nezmettin Erbakan Üniversitesi

9. MENKIBE

(Gavsul azam şeyh seyyid İbrahim desuki dört büyük kutuptan birisidir.) Şernûbî'nin *Keşfü'l-Guyûbî* adlı eserinde İbrahim ed-Desûkî'nin diğer üç kutbun dördüncüsü olduğuna dair yaşadığı bir olaydan bahsedilir. Diğer üç kutup İbrahim ed-Desûkî'ye seslenerek "Bizim dört kişi olduğumuzu ve bizden biri olduğunu nasıl biliyorsun?" deyince İbrahim ed-Desûkî de "Allah'a yakın dört tane meleğin olduğunu bilmiyor musunuz? (mukarrabûn melekleri)" diye sorar. Onlar da "bu doğru "derler. 'Kitapların dört tane olduğunu da mı bilmiyorsunuz?'der ve devam eder: 'Dünyanın dört sütunu (erkan) olduğunu bilmiyor musunuz?' 'Peygamber'in özel dört nâibi olduğunu bilmiyor musunuz? "İbrahim olduğumu bilmiyor musunuz?" Diğer kutuplar tüm bu söylenenleri tasdik ettikten sonra onlara "ben dördünüzden biriyim ve bu dünya hariç tüm konularda öncünüzüm. Bu yüzden hissemi verin ve beni hor görmeyin." diye cevap verir. Bunun üzerine diğer veliler: "İbrahim bizden korkmanı gerektirecek en ufak bir sebep yok." derler.[16]

[16] İbrahim ed-desuki ve desukiyye tarikatı, Sayfa 24, ayşe varışlısoy, yüksek lisans tezi, Marmara üniversitesi

10. MENKIBE

- Ebû Muhammed el-Hamîdî (r.a.) , (Cakir el-kurdi) hakkında buyurdu ki: "Üstadımız Câkîr�much"in (r.a.) nafakası gâibden idi. Ne yiyip-içtiğini, nafakasının nereden geldiğini kimse bilmezdi. Birgün yanında idim. Çobanları başında olduğu hâlde sığırlar oradan geçiyordu, ineklerden birisini göstererek. Bu hayvan, kırmızı bir buzağıya yüklüdür. Falan ay ve falan günde doğurur. Doğan o kırmızı buzağıyı, büyüyünce bana vermek için nezr ederler. Falan gün fakirler onu keserler. Falan ve falan kimseler de ondan yerler" buyurdu. Sonra başka bir ineği işâret ederek, "Bu inek dişi bir buzağıya yüklüdür. O buzağının vasıfları şöyle şöyledir. Bu inek falan zamanda doğum yapacaktır. Büyüyünce, onu da benim için nezrederler. Fakirlerden filan kişi onu keser. Falan ve falan kimseler de ondan yerler. O ette, kırmızı bir köpeğin de nasîbi vardır" buyurdu. Râvî diyor ki, "Vallahi Câkîr‟in vasfettiği şeylerin hepsinin aynen vâki olduğunu gördüm. Anlattıklarından hiçbiri noksan olmadı, ikinci anlattığı buzağı kesilip tekkeye getirildiği sırada, kırmızı bir köpek içeri girdi. O etten bir parça kapıp gitti."[17]

[17] İslam alimleri ansiklopedisi, cilt 6

الرفاعية